

GMINA
FAIR PLAY

W numerze:

- *Informacje z sesji*
- *Delegacja z Ukrainy*
- *Wizyta w stolicy*
- *Biblioteka z Ogórkim*
- *Nowe władze*
- *Studencki teatr*
- *Królewskie Pedagogium cz. I*

Wojewoda Helena Hatka w Sulechowie

Wojewoda Lubuski Helena Hatka we wtorek 14 kwietnia 2011 r. przyjechała do Sulechowa w towarzystwie: Małgorzaty Krasowskiej - Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej, Grzegorza Dłubeka - Dyrektora Wydziału Gospodarki Nieruchomościami oraz Bożeny Jankowskiej - Starszy Inspektor w Wydziale Infrastruktury.

Helena Hatka spotkała się z radnymi Rady Miejskiej, kierownikami wydziałów UM, kierownikami jednostek organizacyjnych, sołtysami, przedstawicielami służb mundurowych i służby zdrowia.

Wizyta obejmowała pobyt w Przedsiębiorstwie Wielobranżowym ROLTEX przy ul. Rozwojowej, zwiedzanie i prezentację piwnicy win w sulechowskim zamku, połączoną z degustacją win z winnicy Cantina z Mozowa (gmina Sulechów), której właścicielami są Karolina i Mariusz Pacholakowie.

Po otwartym spotkaniu z mieszkańcami miast i gmin odbyło się zwiedzanie zamku sulechowskiego i kompleksu sportowo - rekreacyjnego Ośrodka Sportu i Rekreacji.

W gabinecie burmistrza

Na spotkaniu z radnymi

Z wizytą w Roltexsie

Informacja z VI zwyczajnej sesji Rady Miejskiej w dniu 19 kwietnia 2011 r.

We wtorek 19 kwietnia br. odbyła się VI zwyczajna sesja Rady Miejskiej. Tradycyjnie już, informacje z działań komisji w okresie od ostatniej sesji złożyli ich przewodniczący, a także Przewodniczący Rady Miejskiej Jan Rerus oraz Burmistrz Sulechowa Roman Rakowski.

Wynikiem sesji były podjęte uchwały w następujących sprawach:

- nadanie godności Honorowego Obywatela Gminy Sulechów Ignacemu Odważnemu,

- przystąpienia do opracowania projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulechów,

- przystąpienia do opracowania projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulechów,

- przystąpienia do sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu 2 miast Sulechów,

- przystąpienia do sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu Brzezina k. Sulechowa,

- udzielenia bonifikaty od opłaty za przekształcenie prawa użytkownika wieczystego w prawo własności nieruchomości,

- udzielenia pomocy finansowej miastu Zielona Góra,

- udzielenia pomocy finansowej Województwu Lubuskiemu,

- zmiany uchwały Nr 0007.23.2011 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie uchwały budżetowej Gminy Sulechów na rok 2011 w zakresie zmian w planie dochodów i wydatków,

- zmiany uchwały Nr 0007.24.2011 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Sulechów na lata 2011 - 2020,

- nadania imienia Janusza Kusocińskiego Gimnazjum Nr 3 w Sulecho-

Wykonawca "Barki" Edmund Birszel

wie wchodzącego w skład Zespołu Szkół w Sulechowie przy ul. Piaskowej nr 52,

- zmiany uchwały w sprawie wyboru sołtysów i rad sołeckich w sołectwach na terenie Gminy Sulechów,

- odwołania radnego z członka Komisji Budżetowej Rady Miejskiej w Sulechowie,

- przyjęcia projektu uchwały w sprawie warunków i trybu finansowania rozwoju spotu w Gminie Sulechów,

- nieodpłatnego przejęcia nieruchomości przez Gminę Sulechów od PKP Polskie Linie Kolejowe S. A. w Warszawie,

- przystąpienia do realizacji projektu pn. "Promocja gospodarcza i rozwój terenów inwestycyjnych w obszarze Lubuskiego Trójmiasta".

Na wniosek radnego Stanisława Kaczmarza wszyscy obecni na sesji radni poprzez aklamację przyjęli wniosek dotyczący odtwarzania w maju z sulechowskiego ratusza melodii popularnego utworu "Barka", ulubionej pieśni Jana Pawła II. Inicjatywa zgłoszona przez mieszkańców Sulechowa a poparta przez Radę Miejską jest uczczeniem pamięci Papieża Polaka w związku z uroczystościami beatyfi-

kacyjnymi. Edmund Birszel, trębacz Sulechowskiej Orkiestry Dętej, podjął się grać utwór na trąbce w każdy dzień powszedni aż do końca maja br.

Odbyły się kolejne zebrania wyborcze w sołectwach Gminy Sulechów. W środę 27 kwietnia w sołectwie Głogusz, przy wysokiej frekwencji mieszkańców nowym sołtysiem sołectwa została Krystyna Smągło. Wybrano również nową trzyosobową radę sołecką.

W tym samym dniu o godz. 18.30 w sołectwie Kije odbyło się również zebranie wiejskie wyborcze. Ponownie sołtysiem wybrany został Roman Wilczyński, który w tajnym głosowaniu pokonał swojego kontrkandydata, również byłego sołtysa Kij Seweryna Matuszaka. Mieszkańcy wybrali nową radę sołecką, którą tworzy sześć osób mieszkańców sołectwa Kije.

W czwartek 28 kwietnia w sołectwie Łęgowo odbyło się zebranie wyborcze na którym nowym sołtysiem został Krzysztof Kasza. Wybrana została także 4. osoba rada sołecka.

oprac. Marian Janusz

Michał Ogórek w bibliotece

W środowe popołudnie 6 kwietnia 2011 r. w Czytelni dla Dorosłych Biblioteki Publicznej Gminy Sulechów, odbyło się spotkanie w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki z Michałem Ogórkiem - dziennikarzem, felietonistą, satyrykiem i podróżnikiem. Autor w sposób humorystyczny opowiadał o urokach pracy dziennikarskiej i swoich podróżach, dzięki temu stworzył przyjazny klimat i miłą atmosferę wśród słuchaczy, którzy odważnie zadawali pytania.

W spotkaniu uczestniczyło wielu mieszkańców Sulechowa i okolic oraz uczniowie klasy dziennikarskiej sulechowskiego Liceum Ogólnokształcącego, którzy mieli okazję porozmawiać z autorem indywidualnie, uzyskać autograf i zrobić pamiątkowe zdjęcia.

Jolanta Grefling

Delegacja z Ukrainy

We wtorek 12 kwietnia 2011 r. - w Sulechowie miało miejsce spotkanie robocze z delegacją ukraińską Czerniowieckiego Narodowego Uniwersytetu im. Jurija Fedakowycza.

Delegacja gościła w Sulechowie na zaproszenie Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej. W składzie delegacji ukraińskiej byli: prof. dr hab. Anatoliji Krugłaszow - Kierownik Katedry Politologii i Administracji Publicznej Wydziału Historii, Politologii i Stosunków Międzynarodowych, dr Władysław Chochulak - docent Katedry Prawa Konstytucyjnego, Administracyjnego i Finansowego Wydziału Prawa, dr Oleg Slusar - docent Katedry Współczesnych Języków Obcych i Translatoryki Wydziału Historii, Politologii i Stosunków Międzynarodowych. W trakcie wizyty odbyło się spotkanie powitalne w trakcie, którego Burmistrz Sulechowa Roman Rakowski zaprezentował Gminę

Burmistrz prowadzi delegację do zamku

Sulechów. Ponadto goście zwidzieli sulechowski zamek oraz obiekty Ośrodka Sportu i Rekreacji.

BF

Tradycyjny Memoriał

Dni Sulechowa organizowane w ostatnim tygodniu maja br. wzbogaciły się w tym roku o dodatkową imprezę. Już po raz dwunasty spotkają się w Sulechowie pracownicy oświaty grający w piłkę siatkową, aby uczcić pamięć Leszka Wysockiego - prezesa oddziału ZNP w latach 1983 - 98. Turniej ma zasięg ogólnopolski, a znaczącą rolę odgrywają w nim zespoły sulechowskich pedagogów. Zespół kobiet we wszystkich memoriałach plasował się na podium, czterokrotnie na najwyższym

stopniu. Mężczyźni zanotowali zwycięstwo w roku ubiegłym. Turniej odbywa się w obiektach sportowych sulechowskich szkół, przy dużej życzliwości i wsparciu jej dyrektorów. Burmistrz Sulechowa od wielu lat służy wymierną pomocą organizatorowi, którym jest Związek Nauczycielstwa Polskiego. Miłośników siatkówki zapraszamy do hal SP - 1, LO i ZS w piątek i sobotę w godz. 10.00 - 16.00.

*Andrzej Kowalski
Prezes oddziału ZNP*

Memoriał
Leszka Wysockiego
w piłce siatkowej nauczycieli

Kolejna schetynówka

W poniedziałek 18 kwietnia 2011 r. w Lubuskim Urzędzie Wojewódzkim Burmistrz Sulechowa Roman Rakowski podpisał umowę na dofinansowanie, dotacją celową z budżetu państwa, wniosku w ramach Programu Wieloletniego "Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011", tzw. "schetynówek". Inwestycja będzie realizowana w Sulechowie i Brzeziu k. Sulechowa na ulicach Wiejskiej, Stanisława Lema i Juliusza Słowackiego. Zadanie obejmuje odcinek o długości 1,814 kilometra, wartości prawie dwóch milionów zł.

B.F.

Robocza wizyta w Warszawie

We wtorek 5 kwietnia br. delegacja sulechowskiego samorządu w składzie: Burmistrz Sulechowa Roman Rakowski, Asystent Burmistrza Tytus Fokszan i Kierownik Wydziału Pozyskiwania Środków Unijnych i Promocji Gminy Edward Fedko, przebywała w Warszawie z roboczą wizytą.

Pierwsze spotkanie odbyło się w Państwowej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych z Markiem Łyżwą - Wiceprezesem Zarządu ds. promocji gospodarczej i inwestycji zagranicznych, Piotrem Grudniem - Zastępcą Dyrektora Departamentu Inwestycji Zagranicznych. Omawiane tematy to:

- propozycje wspólnej promocji terenów inwestycyjnych Gminy Sulechów,

- przedstawienie informacji o przygotowywanym projekcie pn. "Promocja gospodarcza i rozwój terenów inwestycyjnych Lubuskiego Trójmiasta",

- dalsze możliwości współpracy pomiędzy Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych, Lubuskim Centrum Obsługi Inwestora a Gminą Sulechów

Drugie spotkanie miało miejsce w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego z Waldemarem Sługockim Podsekretarzem Stanu oraz Iwoną Brol dyrektorem departamentu Współpra-

cy Terytorialnej. Tematyka tego mitingu dotyczyła:

- przedstawienie informacji nt. zrealizowanych projektów w Gminie Sulechów dofinansowanych z Unii Europejskiej w ramach Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego
- możliwości wsparcia w nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej na lata 2014 -2020

Trzecim miejscem wizyty było Ministerstwo Spraw Zagranicznych gdzie spotkano się z Bogdanem Wrzochalskim Radcą-Ministrem Kierownikiem Aplikacji Dyplomatyczno-konsularnej, Karoliną Zelent-Śmigrodzką - Zastępcą Dyrektora Departamentu Wdrażania Programów Rozwojowych, Magdaleną Sidorowicz - Naczelnikiem Wydziału Departamentu Wdrażania Programów Rozwojowych, a omawiana tematyka dotyczyła:

- możliwości realizacji programów w ramach Partnerstwa Wschodniego w kontekście współpracy partnerskiej pomiędzy gminą Sulechów a miastem Criuleni w Republice Mołdowy.

Ostatnim punktem programu było spotkanie w instytucji Władzy Wdrażającej Programy Europejskie z Mariuszem Kasprzykiem zastępcą dyrektora. Tematyka spotkania dotyczyła możliwości realizacji projektu pt. Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w ramach działania 8.3 - priorytet VIII społeczeństwo informacyjne oraz zwiększenie innowacyjności gospodarki.

Zdjęcie: Waldemar Sługocki, Iwona Brol, Roman Rakowski, Edward Fedko

Oprac. B. Fedorowicz

Biesiada z piosenką

We środę 27 kwietnia w sali widowiskowo-projekcyjnej w dawnym zborze kalwińskim odbyło się IV Wiosenne Spotkanie z Piosenką Biesiadną. Gospodarzem imprezy było Centrum Usług Socjalnych (CUS) Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulechowie. Na scenie zaprezentowały się zespoły śpiewacze: "Osoria" ze Szczańca, "Modry Len" z Górzyna koło Lubska, "Ale

Babki" z Piasek koło Międzyrzecza, "Obrzanie" z Trzcienia, "Kargowiaci" z Kargowej, "Trzebiechowianie" nomen omen z Trzebiechowa oraz zespół "Promyk" z CUS z Sulechowa. Widownia śpiewała wraz z zespołami, można zatem śmiało powiedzieć, że impreza była udana. Na kolejną biesiadę z piosenką zapraszamy za rok.

Magdalena Szandurska

Kargowianki przy stole biesiadnym na zakończenie imprezy

Sulechowskie promyczki z Centrum Usług Socjalnych.

Nowe władze

W kole Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego nastąpiła zmiana warty. Odbyło się zebranie sprawozdawczo - wyborcze, które podsumowało działalność koła za ostatnie cztery lata. W sprawozdaniu Zenon Brembor oświadczył, że w okresie tym koło przyczyniło się do utrwalania idei Powstania Wielkopolskiego. Na cmentarzu komunalnym postawiono obelisk w hołdzie za ofiarność i męstwo powstańcom, którzy walczyli na różnych frontach powstania, a po powrocie Ziemi Sulechowskiej do macierzy, tu się osiedlili. Zorganizowano także wiele podróży historycznych na szlaku powstania dla młodzieży, członków oraz sympatyków Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego. Zostały wygłoszone pogadanki dla młodzieży szkolnej, ukazało się też wiele artykułów, który były publikowane w regionalnej prasie. Działalność koła w Sule-

chowie skupiała się również na Babimoście i Kargowej.

Zwieńczeniem pracy koła było opracowanie pod redakcją Jana Mielżyńskiego monografii pt. "Pamięć i Tradycje Powstania Wielkopolskiego 1918 - 1919". Monografia obejmuje sylwetki sulechowskich

powstańców, opisuje Sulechów a Powstanie Wielkopolskie oraz walki, które były prowadzone na kierunku zachodnim w czasie powstania w Babimoście, Kargowej, Grójcu Wielkim oraz Nowej Wsi Zbąskiej.

Kolejnym etapem zebrania sprawozdawczo - wyborczego było przyjęcie uchwały na następną kadencję. Wybrano nowe władze: prezesem został Roman Zawalny, sekretarzem Jan Mielżyński, skarbnikiem Irena Smolik. Dotychczasowy prezes Zenon Brembor oraz skarbnik Zenon Tyszeko, zrezygnowali z dalszej kadencji ze względów zdrowotnych. Członkowie koła wyrazili uznanie za ich prace oraz podjęli uchwałę, aby Zenon Brembor został honorowym prezesem koła. Również V Krajowy Zjazd Delegatów TPPW 1918/1919, który odbył się 05.04.2011 roku nadał Zenonowi Bremborowi tytuł Honorowego Członka Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego.

Maja Suchcicka

INFORMACJA O WYNIKU PRZETARGÓW						
L.p.	Nazwa zadania	Tryb udzielenia zamówienia	Data otwarcia ofert	Nazwa Wykonawcy	Wartość oferty brutto zł.	Wybrany Wykonawca
Wydział Organizacyjny - Administracyjny						
Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska						
1	Utrzymanie zieleni w mieście i gminie w 2011 r.	przetarg nieograniczony	04.04.2011 r.	Nr 1 – Sulechowskie Przedsiębiorstwo Komunalne „SuPeKom” Sp. z o. o. UL. Poznańska 18 66-100 Sulechów	333.358,41	Nr 1
Wydział Budownictwa i Zamówień Publicznych						
2	Zakup tłucznia w ramach zadania: remonty dróg i chodników gminnych.	przetarg nieograniczony	24.03.2011 r.	Nr 1 - Firma Usługowo – Handlowa EXPORT – IMPORT Mariusz Rał Pisarzowice 275D 59-800 Lubań.	Wykonawca zrezygnował z podpisania umowy	Nr 5
				Nr 2 - POLMAT Artur Matkowski Rakowice Małe 17c 59- 600 Lwówek Śląski	157.839,75	
				Nr 3 - DAMO sp. z o.o. ul. Małszyce 2d/2e 99-400 Łowicz	224.721,00	
				Nr 4 - PU TRANS – SPRZĘT Wiesław Uszak ul. Lochowska 2 66-100 Sulechów	149.814,00	
				Nr 5 - Przedsiębiorstwo Drogowe BRUKPOL Urzuty ul. Zielonogórska 10 66-010 Nowogród Bobrzański	138.791,97	
				Nr 6 - Budimex S.A. ul. Stawki 40 01-040 Warszawa	184.592,25	
				Nr 7 - POL- BRUK” Makarewicz ul. Marcelego Nowotki 1 66-300 Międzyrzecz	155.164,50	

Stan na 30.04.2011 r.

Sięgamy po unijne pieniądze na obszary wiejskie

Dnia 4 maja br. Burmistrz Sulechowa Roman Rakowski i Skarbnik Gminy Sulechów Irena Kohler podpisali w Urzędzie Marszałkowskim w Zielonej Górze umowę o przyznaniu pomocy unijnej na gminną inwestycję "Remont budynku sali wiejskiej z przeznaczeniem na funkcje społeczno- kulturalne i rekreacyjne w Łęgowie wraz z zakupem wyposażenia".

Projekt współfinansowany ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2012 z osi 4 LEADER, działanie 4.1/413 - Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju.

Wniosek na to zadanie złożono w biurze Lokalnej Grupy Działania "Między Odrą a Bobrem" w Zaborze w dniu 16.08.2010 r. Pozwoliło to na rozpoczęcie realizacji prac budowlanych, które zakończą się do 25.08.2011 r. Wy-

datki całkowite wyniosą ponad 391.tys. zł.

Remont sali wiejskiej ma na celu poprawę jakości życia mieszkańców wsi Łęgowo poprzez zaspokajanie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. W pracach remontowych tego obiektu przewidziano prace rozbiórkowe, przebudowę ścian wewnętrznych sali wraz z ich tynkowaniem i malowaniem. Naprawie poddana zostanie podłoga i posadzki wewnątrz budynku oraz schody na scenę. Roboty sanitarne obejmą montaż instalacji c.o. i wod - kan. Wymieniona zostanie również instalacja elektryczna. Powstanie podjazd dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich. Zewnętrzny plac zostanie utwardzony kostką betonową

i ogrodzony. Wykonana będzie brama wjazdowa i furtka. We wniosku przewidziano również podstawowe wyposażenie sali m.in. w stoły, krzesła, sprzęt AGD, naczynia i odpowiednie nagłośnienie.

Nie jest to jedyna inwestycja skierowana na społeczny rozwój obszarów wiejskich, gdyż w dniu 22 kwietnia br. złożony został w Urzędzie Marszałkowskim drugi wniosek w ramach PROW. Projekt nosi on nazwę "Remont świetlicy wiejskiej z wyposażeniem na rzecz aktywizacji społeczności wiejskiej w Bukowie". Realizację jego podzielono na dwa etapy w latach 2011 - 2012, a jego wartość kosztorysowa wynosi 716.559,99 zł. Koszty kwalifikowalne stanowią 582.726,56 zł, a wnioskowana kwota pomocy 437.044,00 zł.

Marek Maćkowiak

Królewskie Pedagogium w Sulechowie w latach 1719-1945¹. cz. I.

Literatura dotycząca Zespołów Kształceniowych w Sulechowie w języku polskim nie jest zbyt bogata. Krótkie informacje odnajdujemy w pracach R. Wroczyńskiego², podobnie u W. Bobkowskiej³, czy w pracy E. Suchan⁴. Pierwsze prace autorki o uczniach i twórcach szkół w Sulechowie ukazały się w 1985 roku⁵. W latach następnych zostali zaprezentowani twórcy rozwiązań edukacyjnych opartych na idei pietyzmu. Publikacja zawiera krótkie biografie, zarówno pierwszego S. Steinbarta⁶, jak i najważniejszej osoby G.S. Steinbarta, dyrektora, proboszcza, nauczyciela, profesora Uniwersytetu Frankfurckiego⁷. W 1991 roku została przygotowana i obroniona praca magisterska w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Zielonej Górze, na kierunku historia, autorstwa Anicety Lubiszewskiej (obecnie Karpowicz) pod kierunkiem prof. Joachima Benyskiewicza⁸. Pojawiały się prace przyczynkarskie, jak Sulechowskie Pedagogium 1719-1945

autorstwa Leona Okowińskiego⁹. Jednak do dzisiejszego dnia brakuje całościowego opracowania, czy też monografii, wydanej w języku polskim, która przybliżyłaby ten kompleks edukacyjny, gdzie idee pietyzmu realizowane były od 1719 roku¹⁰. Utworzone w XVIII wieku Zakłady Kształceniowe (Edukacyjne) funkcjonowały do 1945 roku. Walki o Sulechów, oraz zmiana granic spowodowała, że uczniowie wraz z nauczycielami opuścili ziemię sulechowską i udali się do Oberuff koło Fritzbar, gdzie został powołany Związek Byłych Uczniów i Nauczycieli w Sulechowie. Pierwszym przewodniczącym został Lothar Meissner¹¹. Tam też otwarte zostało gimna-

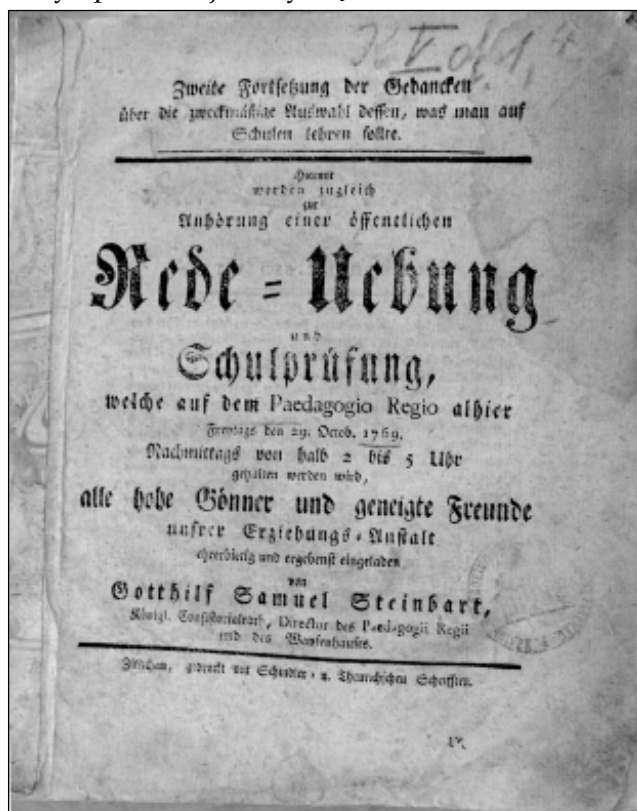
zjum Christophorus, gdzie funkcjonował Związek Byłych Uczniów i Nauczycieli z Sulechowa¹².

Dużo lepiej prezentuje się literatura niemieckojęzyczna. Pierwsze publikacje dotyczące Domu Sierot

dotyczące szkoły zostały częściowo wywiezione do Niemiec i zachowały się w szczątkowych zbiorach¹⁷. Ważnym elementem informującym o funkcjonowaniu szkół w Sulechowie i treściach nauczania, były wykazy byłych uczniów i nauczycieli, wydawane co roku Programy nauczania, wykazy przedmiotów i plany lekcyjne. W zbiorach Zielonogórskiej Biblioteki Cyfrowej znajdują się plany lekcyjne, ramowe programy nauczania, od 1767 roku do 1820/21 roku. Duży zbiór znajduje się również Bibliotece Uniwersyteckiej w Poznaniu, od roku 1846 do 1913/1914. Materiał ten jest bardzo interesujący, bowiem zawiera nie tylko wykaz obowiązujących przedmiotów nauczania, ramowego planu lekcji, wykazu nauczycieli, ale również uczniów i ich krótkie biografie¹⁸.

W 1911 roku ukazała się interesująca praca: Festschrift zur Einweihungs-Feier des neuen Klassengebäudes am 13. und 14. August 1911¹⁹, gdzie przedstawiono historię Królewskiego Pedagogium, budowę nowych budynków szkolnych. W latach trzydziestych ukazało się wiele prac dotyczących roli i znaczenia szkół w Sulechowie. Także po II wojnie światowej pojawiły się opracowania ukazujące historię Królewskiego Pedagogium w Sulechowie²⁰. Duży zbiór książek autorstwa głównie G.S. Steinbarta znajduje się w zbiorach bibliotek w Berlinie.

Sulechów uległ zniszczeniu w prawie 60% w wyniku walk w styczniu 1945 roku. Po 1945 roku w murach Królewskiego Pedagogium, jak i budynkach inter-

Źródło: Strona tytułowa jednego z Informatorów o szkole w Sulechowie z 1769r. ze Zbiorów WiMBP w Zielonej Górze, Oddział Starodruków.

i fundacji Rodziny Steinbartów ukazały się jeszcze w XVIII wieku, a następnie w 1819 roku¹⁴, dalej w 1867 roku¹⁵, natomiast w 1911 roku ukazał się wykaz uczniów sprzed 1768 roku do 1911, z tym, iż brakuje danych z lat 1766-1768 i 1785-1795¹⁶. Pierwszy wykaz uczniów ukazał się w 1867, jednak w 1911 roku do danych uczniów, daty i miejsca urodzenia, dodano daty zgonu i czasami krótkie notki biograficzne, odnośnie dalszych losów i uzyskanych stanowisk oraz pełnionych funkcji. Brakuje natomiast następnego wykazu do 1945 roku. W latach 1933-1945 r. w budynkach dawnego Królewskiego Pedagogium funkcjonowało Gimnazjum Miejskie. Wszystkie doku-

Dokończenie ze str. 7

natu, czy domu sierot została otwarta Szkoła Podstawowa we wrześniu, gdzie działało już liczące 84 uczniów Gimnazjum Miejskie, istniało ono z Liceum Pedagogicznym do 1948 roku. 2 stycznia 1946 r. rozpoczęło funkcjonować Liceum Pedagogiczne, które zostało tutaj przeniesione z Wolsztyna. Pierwszym dyrektorem był dr Antoni Maćkowiak. Po likwidacji Liceum Pedagogicznego, administrowanie kompleksem budynków przekazano Studium Wychowania Przedszkolnego. Do 1994 roku w murach dawnego Zespołu Kształceniowego funkcjonowały następujące placówki: Liceum Pedagogiczne, Liceum Pedagogiczne dla Wychowawczyń przedszkole, Studium Wychowania Przedszkolnego, Zespół Szkół Pedagogicznych i Studium Nauczycielskie²². Następnie utworzono Zespół Szkół Administra-

Źródło: WiMBP Zielona Góra, Oddział Starodruków

cyjnych im. Fryderyka Chopina. Obecnie jest to Państwowa Wyższa

Szkoła Zawodowa.

11 września 2000 r. podczas prac remontowych została otwarta kapsuła metalowa, która zawierała dokumenty dotyczące wmurowania kamienia węgielnego pod budowę obiektu szkolnego Królewskiego Pedagogium i Sierocińca w Sulechowie z 1909 roku²³. Dokumenty ponownie zostały umieszczone w kapsule i uzupełnione o Akt powołania Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 1998 r., imienny wykaz kierownictwa uczelni w roku ak. 2000/2001 i protokół otwarcia kapsuły metalowej z 1909 roku) i ponownie wmurowane.

c.d.n.

*dr hab. Bogumiła Burda,
prof. UZ Zielona Góra*

Bibliografia i przypisy:

¹ Jest to zapis wykładu wygłoszonego na otwarciu wystawy Królewskie Pedagogium 1719-1945 w Sulechowie w Bibliotece Uczelnianej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie w dniu 29 marca 2011 roku.

² R. Wroczyński, Dzieje oświaty polskiej 1795-1945, Warszawa 1980, s. 65-67.

³ W. Bobkowska, Pruska polityka szkolna na ziemiach polskich w latach 1793-1806, Warszawa 1948, s. 157,190, 262.

⁴ E. Suchan, Historyczny zarys organizacji szkolnictwa elementarnego w Polsce od KEN po dobę obecną, Brześć nad Bugiem 1937, s. 80-90.

⁵ B. Burda, Uczniowie polscy w Królewskim Gimnazjum pedagogicznym w Sulechowie w latach 1768-1818, Przegląd Lubuski nr 1-2, Zielona Góra 1985, s. 23-24.

⁶ B. Burda, Zygmunt Steinbart (1667-1739). Igielnik z Zielonej Góry, założyciel Zespołów Kształceniowych w Sulechowie, [w:] Ludzie Środkowego Nadodrza. Wybrane szkice biograficzne (XII-XX wiek), praca zbiorowa pod red. K. Bartkiewicza, Zielona Góra 1998, s. 193-194

⁷ B. Burda, Gotthilf Samuel Steinbart (1738-1809)- duchowny ewangelicki, filozof, pedagog, organizator szkolnictwa, profesor Uniwersytetu we Frankfurcie nad Odrą, Rocznik lubuski T. XXIII cz. 1, pod red K. Bartkiewicza, Zielona Góra 1997, s. 155-156.

⁸ A. Lubiszewska, Dzieje Pedagogium Sulechowskiego od początku powstania do 1939 roku, praca magisterska pod kierunkiem prof. dr hab. J. Benyskiewicza, WSP Zielona Góra 1991 (maszynopis).

⁹ L. Okowiński, Sulechowskie Pedagogium 1719-1945, Sulechów 2006. Wielka szkoda, że autor nie poddał tej pracy recenzji, nie wiadomo także, kto jest wydawcą, brak jest także bibliografii.

¹⁰ Krótkie informacje znaleźć można w pracy: Sulechów i okolice. Monografia pod red. Z. Borasa, Poznań 1985, s. 80.

¹¹ 6 czerwca 1994 roku w Sulechowie odbyło się spotkanie byłych uczniów i członków Związku Byłych Uczniów i Nauczycieli w budynku dawnego Königliche Pädagogium. Odbyła się sesja naukowa i została odsłonięta tablica upamiętniająca założyciela Pedagogium i Dom Sierot Siegmunda Steinbarta. Dokonał tego aktu potomek rodu Steinbartów - Helmut Engelmann. Maszynopis programu obchodów z 6.06.1994 r. i przemówienia Lothara Meissnera (ze zbiorów autorki).

¹² "Dziesięć lat po wojnie, w 1954 roku, Sąd Krajowy w Hamburgu zarejestrował Stowarzyszenie Byłych Wychowanków Królewskiego Pedagogium w Sulechowie. Niespełna pięćdziesiąt lat później, 25 września 1999 roku Sąd Krajowy w Fritzlarze (Nadrenia - Westfalia) rozwiązał Stowarzyszenie na wniosek ostatnich dwóch jego członków, maturzystów z roku 1944" - zob. http://www.pwsz.sulechow.pl/index.php?m=6_1&id=historia, opracowanie J.P. Maj-

chrzak, "NON SCHOLAE, SED VITAE DISCUMUS" - 250 lat sulechowskiej tradycji wychowania dla przyszłości

¹³ S. Steinbart, Nachricht von den Segens-Tropfen... so... in das Züllichau Im Herzogthum Crossen A. 1719 d. 12. Julii gestiftete Waisenhaus in der Jahren 1731bis 1736. durch mancherlei Wolhaten geflossen ..., Züllichau 1937.

¹⁴ Kurze Geschichte des Waisenhauses und der damit verbundenen Bildungs= Anstalten bei Züllichau, in dem ersten Jahrhunderte ihrer Dauer. Eine Einladungsschrift zu Jubelfeier am 12ten Julius 1819, Züllichau 1819.

¹⁵ Beiträge zur Geschichte der Steinbartschen Erziehungs= und Anstalten Waisenhaus und Königliche Pädagogium bei Züllichau. Erste Abtheilung herausgegeben zur ersten Säcularfeier des Königl. Pädagogiums am 12. Und 13. Juli 1876, Jena 1876; ukazało się wiele prac jeszcze w XIX wieku: C.O. Lobach, Geschichte des Waisenhauses bei Züllichau während der ersten achtundvierzig Jahre (1719-1766), 1867.

¹⁶ Ubi Sunt? Verzeichnis aller Zöglinge und Schüler die vom 1768 und vom 1782-April 1911 des Königliche Pädagogium und Waisenhaus bei Züllichau besucht haben, Lissa 1911, s. 1-10.

¹⁷ Zob.: 250 Jahre Siegmund-Steinbart-Stiftung bei Züllichau 1719-1969, Hanower 1966.

¹⁸ Zob. Zielonogórska Biblioteka Cyfrowa: http://zbc.uz.zgora.pl/dlibra/planneepubs_startint, z dnia 06.04 2011

¹⁹ Festschrift zur Einweihungs-Feier des neuen Klassengebäudes am 13. und 14. August 1911, Züllichau 1911.

²⁰ Zob. 250 Jahre Siegmund-Steinbart-Stiftung bei Züllichau: 1719-1969, Hannover 1969; Die Waisenhauskirche in Züllichau: die Geschichte eines ostbrandenburgische 1981; K. Schmidt, Geschichte des Pädagogiums und Waisenhauses bei Züllichau selbstverl. d. Verf. Hannover 1980.

²¹ Liceum Pedagogiczne w Wolsztynie funkcjonowało już w 1945 roku. Rozpoczęcie zajęć nastąpiło jesienią, 16 listopada 1945 roku, z zaledwie 44 uczniami i 4 nauczycielami. Systematyczny wzrost liczby uczniów sprawiał, że w skromnych warunkach lokalowych szkoły organizacja procesu dydaktycznego stawała się coraz trudniejsza. Zaczęto więc myśleć o znalezieniu obiektu większego, bardziej funkcjonalnego. Na wniosek wizytatora Wiesława Sautera Kuratorium poznańskie wyraziło zgodę na przeniesienie szkoły do Cilichowa (taką nazwę nosił obecny Sulechów). Zob. prof. Hieronim Szczegółą, Liceum Pedagogiczne w Sulechowie 1945-1970, tekst wystąpienia z 1994 r., maszynopis, zbiory autora.

²² Zob. Licea pedagogiczne na Ziemi Lubuskiej, pod red. B. Ratusia, Zielona Góra 1984; "XXV - lecie Liceum Pedagogicznego w Sulechowie" Informator z okazji zjazdu absolwentów 13 czerwca 1970 roku. Sulechów 1970; Informator: 40 lat Studium Nauczycielskiego 1987; Dzieje Liceum Pedagogicznego w Sulechowie na stronie <http://sulech.net/show.php/> z dnia 11.11.2009 r.: opracowane przez: Leona Okowińskiego; Bolesława Hejduka, czy Dzieje szkół kształcących nauczycieli przedszkoli opracowane przez Marię Domejko i Bernarda Grupę.

²³ Dzięki uprzejmości pani mgr Ewy Majcherek Dyrektor Biblioteki Uczelnianej PWSZ w Sulechowie zostały użyte materiały kserograficzne dotyczące otwarcia kapsuły z 1909 roku i Protokoły z dnia 11 września i 20 września 2000 r.

Studentki teatr

Grupa teatralna studentów Uniwersytetu Trzeciego wieku w Sulechowie od ponad roku współpracuje z Urszulą Zdanowicz aktorką Teatru Lubuskiego, która podjęła się trudu pracy z żakami bawiącymi się w teatr. Oddajmy głos aktorce i reżyserce: *Rok temu rozpoczęłam współpracę z Panią z UTW w Sulechowie. Nie spodziewałam się wówczas, jak dużo satysfakcji da mi ta praca. Miło jest pracować z ludźmi, którzy nie muszą się już uczyć, a chcą. Z ludźmi, którzy bawią się w teatr, zmagają się z treścią, pamięcią, choć wcale nie muszą. Mogliby przecież, jak wielu emerytów, zasiąść z pilotem przed telewizorem.*

W ciągu roku przygotowaliśmy trzy premiery. Teraz pracujemy nad spektaklem "Z mężczyznami ciężka sprawa". Przeniesiemy się w dwudziestolecie międzywojenne. Zarówno ja, jak i moje Panie mamy sentyment do literatury z tamtych lat, a w szczególności do twórczości Mariana Hemara. Premiera odbędzie się w czasie Dni Sulechowa na scenie Sulechowskiego Domu Kultury. Serdecznie zapraszamy!

Od lewej: Olga Likszo, Magdalena Dziurman, Aleksandra Koterska, Zofia Żegadło, Wiktoria Dębicka, Urszula Zdanowicz - aktorka Teatru Lubuskiego.

Redakcja przyłącza się do zaproszenia i obiecuje zdać czytelnikom relacje z premiery nowego przedstawienia

Bogdan Fedorowicz

Zdewastowany plac zabaw

Gmina zainwestowała w ubiegłym roku ok. 50 tys. złotych w urządzenie placu zabaw przy ciągu pieszym obok ulicy Morelowej. Pod koniec kwietnia br. nieznanymi sprawcami połamali drewniane ogrodzenie, elementy wyposażenia placu, które musiała naprawiać firma wcześniej je montująca, ponieważ konstrukcje posiadają certyfikat bezpieczeństwa. Wandale wyrwali furtkę i zniszczyli nowo posadzone drzewka przy chodniku. Urząd zlecając naprawę postanowił zgłosić dewastację w komisariacie policji oraz wystąpił z wnioskiem o wzmożenie kontroli tego rejonu miasta, tak przez policję jak i Straż Miejską. Dewastacją oburzeni są mieszkańcy osiedla Nadodrzańskiego i sąsiednich ulic bowiem bardzo dużo dzieci korzysta z tego "Ogródka Jordanowskiego".

B.F.

Kwietniowe wieści z OSiR

Rozpoczynają się rozgrywki I Edycji Wiosennej Ligi Szóstek Piłkarskich 2011. Zgłosiły się zespoły: MSM Sulechów, Super Gumisie, Liderzy, Sklepy "Natasza", Sklep Meblowy "Michał", AZS PWSZ Sulechów, OsasunaPampeluna, La Fiesta. Mecze rozgrywane będą w każdy poniedziałek i środę na boisku Orlik 2012 przy ul. Żeromskiego.

Na bieżni lekkoatletycznej przy OSiR w Sulechowie odbyły się egzaminy sędziów II Ligi Okręgu Dolnośląskiego.

W Bosmanacie Portu Cigacice odbywał się Kurs na Sternika Motorowodnego zorganizowanego przez OSiR w Sulechowie.

Na basenie OSiR zorganizowany został Kurs na młodszego ratownika oraz kurs nauki pływania.

W ramach Lubuskiej Olimpiady Młodzieży OSiR w Sulechowie był organizatorem zawodów ośrodkowych w piłce nożnej "5" dziewcząt Szkół Gimnazjalnych.

Zespoły biorące udział zajęły następujące miejsca: Gimn. nr 2 Sulechów, Gimnazjum Trzebiechów, ZS Sulechów, Gimn. Pomorsko, Gimn. Babimost.

W ramach Lubuskiej Olimpiady Młodzieży OSiR w Sulechowie był organizatorem zawodów ośrodkowych w piłce nożnej "5" dziewcząt Szkół Podstawowych.

Zespoły biorące udział zajęły następujące miejsca: SP Kije, SP Trzebiechów, SP Kargowa, SP Brody, SP Podmokle, SP Cigacice, ZS Sulechów.

Na boiskach "Orlik 2012" odbywają się zajęcia sportowe, korzystają uczniowie szkół, kluby sportowe oraz grupy zorganizowane. W kwietniu z usług na basenie miejskim skorzystało 6800 osób.

Warto nas odwiedzić: www.osirsulechow.pl

OSiR w Sulechowie informuje, że można korzystać z boiska ze sztuczną nawierzchnią oraz bieżni na stadionie miejskim.

Informacje pod nr. tel. 68 385 23 84 od godz. 8:00 do 10:00 codziennie od poniedziałku do piątku.

Sportowa wiosna w Pomorsku

Dnia 20.04.2011 na kompleksie boisk sportowych Orlik w Pomorsku odbyły się zawody piłkarskie siódmek o Puchar Dyrektora Gimnazjum w Pomorsku.

W turnieju udział brały drużyny z okolicznych szkół podstawowych. W skład zespołu wchodziło 5 chłopców i 2 dziewczęta. Zwycięską grupą okazała się drużyna z Nietkowic, która odjechała z Pucharem Dyrektora. Pozostali uczestnicy otrzymali medale. Rywalizacja zakończyła się następującym wynikiem: I miejsce SP Nietkowice II miejsce SP Kije, III miejsce SP Brody, IV miejsce SP Kalsk.

Mamy nadzieję, że za rok zawody odbędą się ponownie w równie serdecznej atmosferze.

Biuletyn Informacyjny Miasta i Gminy Sulechów.

Redaktor Naczelny: Bogdan Fedorowicz, redaguje kolegium redakcyjne - kierownicy wydziałów UM w Sulechowie.

Redakcja: Urząd Miejski Sulechów, Plac Ratuszowy 6, 66-100 Sulechów, woj. Lubuskie, tel. (068) 385 11 28, fax. (068) 385 46 86, e-mail: um@sulechow.pl, pr@sulechow.pl.

Wydawca: Gmina Sulechów, Plac Ratuszowy 6, 66-100 Sulechów, woj. Lubuskie.

Skład, łamanie druk: "GRAFKOM" Anna Żelisko, ul. Czerwieńskiego 46, 21-500 Biała Podlaska, tel. 502-218-563,

Nakład: 1000 egz. , gazeta bezpłatna.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania otrzymanych materiałów i zmiany ich tytułów.

Biznes czy hobby?

Rozmowa z Mariuszem Pacholakiem producentem dobrych win.

Nasz rozmówca jest pracownikiem naukowym Uniwersytetu Zielonogórskiego, gdzie pracuje jako nauczyciel akademicki, jego specjalność to pedagogika, filozofia wychowania, aksjologia. Wraz z małżonką Karoliną posiadają kilka hektarów gruntu w Mozowie - podsulechowskim sołectwie.

- Produkcja wina to biznes czy hobby?

Zaczynałem od produkcji win owocowych. Nieskromnie należy powiedzieć prawdę, iż skutki były znakomite, więc postanowiłem przejść na zawodowstwo. Pięć lat temu założyliśmy w raz z małżonką Karoliną plantację winorośli. Na początek jeden hektar pola obsadzonego ponad czterema tysiącami sadzonek winogron kilku odmian (Bianca, Dornfelder, Müller Thurgau, Pinot Gris, Regent, Riesling, Rondo) nazwaliśmy "Winnica Cantina". Winnicę wyróżnia spośród innych okazała kapliczka ze świętym Urbanem I i wielką zabytkowa beczka (przełom XIX/XX wieku) o pojemności ponad 3,4 tys. litrów.

W czerwcu 2010 roku kapliczka została uroczystie poświęcona przez księdza Kanonika Henryka Wojnara - naszego proboszcza.

Jak do tej pory jest to hobby, bo-

wiem od wielu lat czekamy na podstawy prawne pozwalające krajowym wytwórcom wina sprzedawać je na takich samych zasadach jak producenci win na całym świecie.

- Dlatego częstujecie swoimi winami na różnych okolicznościowych imprezach nie czerpiąc z tego żadnego zysku.

Ostatnio mieliśmy przyjemność zaprezentować się ze swoim Rieslingiem podczas otwarcia sulechowskiego zamku oraz poczęstować panią Helenę Hatkę Wojewodę Lubuskiego, którą goszczono w piwnicy win wspomnianego zamku. Jednak nadszedł czas by spłacać zaciągnięte kredyty a bez odpowiedniej ustawy nie możemy zarabiać sprzedając nasze wino. Częstujemy naszymi winami, bo jest to najlepsza forma bezpośredniej promocji i bardzo cieszy nas każde dobre słowo i ocena, także krytyczna.

-Praca przy winnej uprawie to Pana domena, małżonka najwięcej czasu poświęca waszej trójce latorośli.

Tak. Jeśli mowa o naszych kochanych latoroślach - dzieciach, to rzeczywiście ostatnio małżonka poświęca im zdecydowanie więcej czasu. Na ile to możliwe dzielimy się obowiązkami. Żona jest biologiem i zajmuje się bada-

Winnica CANTINA
 Karolina i Mariusz Pacholak
 Mozów Gmina Sulechów
 REGION ZIELONOGÓRSKI
www.winnicacantina.pl

Kapliczka
 Św. Urban i papież – jego pontyfikat przypadł w okresie od 112 do 124 roku. W średniowieczu w związku z rozwojem kultury agrarnej był jednym z najbardziej popularnych świętych. W jego dzień błogosławiliśmy pała. Jest patronem winiarni, winnej latorośli, ogrodników, dobrych sadzaków. Przedstawiony jest w szatach pontyfikalnych, a jego atrybutami są: kielich, krucyfiks, kołtajo, miecz, winne grono na kapturku.

Beczka – kuta żelaza o pojemności całkowitej 3500 litrów, wyprodukowana w 1800/1810 w., drewniana o owalnym wnętrzu dna, spójna stalowymi obręczami. Wpisana do rejestru zabytków. Pochodzi z dawnego wytwórni wina szlachetnego Reichtsa.

KONTAKT:
 Telefon: 691 91 48 49, 695 65 70 69
 e-mail: winnica@winnicacantina.pl

Winnica Cantina jest jedyną i produktową Lubuskiego Szlachetnego Wina i Miodu

niem wina i jego jakością, jej praca jest nieoceniona. Będąc ciągle na dorobku korzystamy z pomocy rodziców, gdzie w ich piwnicach leżakują nasze produkty. Także ich wsparcie merytoryczne i pomocna dłoń w pracach na winnicy jest ogromną radością. Pomimo różnych trudności mamy w sobie wiele optymizmu...i wiarę, że będziemy mogli na naszej produkcji zarobić.

Rozmawiał: Bogdan Fedorowicz

Winnica Cantina
www.winnicacantina.pl
 tel. 691 91 48 49

W kapliczce przy św. Urbanie współwłaściciel winnicy Mariusz Pacholak

